

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: + 387 (0) 33 723 550, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

(Hrvatski jezik)

**IZVJEŠĆE O POSLOVANJU
UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
za 2008. godinu**

Sarajevo, veljača 2009. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	1
2.	NADLEŽNOSTI UREDA ZA REVIZIJU.....	1
3.	ZAKONSKI TEMELJ ZA RAD UREDA.....	2
3.1	Aktivnosti u odnosu spram Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju.....	2
4.	ORGANIZACIJA UREDA ZA REVIZIJU.....	2
5.	URED GENERALNOG REVIZORA I ZAMJENIKA GENERALNOG REVIZORA	3
5.1	Sudjelovanje u radu Koordinacionog odbora	3
5.2	Stručni kolegij Ureda za reviziju	4
5.3	Kontrola kvaliteta rada	5
6.	REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	5
6.1	Sektor za financijsku reviziju institucija Federacije BiH.....	8
6.2	Sektor za financijsku reviziju institucija kantona	10
6.3	Sektor za financijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija	11
6.4	Sektor za financijsku reviziju javnih poduzeća	12
6.5	Revizijsko mišljenje u revizijskim izvješćima.....	13
7.	SEKTOR ZA REVIZIJU UČINKA.....	14
8.	SEKTOR ZA INFORMACIONU TEHNOLOGIJU	14
8.1	Tehnološka infrastruktura Ureda	14
8.1.1	Implementacija IT strategije	14
8.1.2	Administriranje i održavanje tehnološke infrastrukture	14
8.1.3	Web stranica, Intranet i kompjuterska priprema za tisak	15
8.2	Vršenje IT revizije u funkciji financijske revizije.....	15
9.	ODJEL ZA PRAVNE I OPĆE POSLOVE.....	15
9.1	Kadrovi	16
9.2	Javne nabave	17
10.	ODJEL ZA FINANCIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE	17
10.1	Financijsko poslovanje Ureda za reviziju u 2008. godini.....	17
10.1.1	Izvršenje proračuna Ureda za reviziju za 2008.god.	18
11.	ODSJEK ZA Ljudske RESURSE, KOMUNIKACIJE I MEĐUNARODNE ODNOSI	19
11.1.1	Edukacija uposlenih	19
11.1.2	Eksterna edukacija uposlenih.....	19
11.1.3	Interna edukacija uposlenih	19
11.1.4	Ostala edukacija uposlenih	20
11.2	Komunikacijska politika	20
11.3	Međunarodna suradnja	21
12.	OSTALA SURADNJA UREDA ZA REVIZIJU	21
13.	OSTALE AKTIVNOSTI UREDA ZA REVIZIJU.....	22
14.	ZAKLJUČNI REZIME	22

1. Uvod

Vrhovna institucija za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine) dužan je sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH («Službene novine FBiH» br. 22/06), podnijeti Godišnje izvješće o aktivnostima, koje pored informacija o poslovanju Ureda za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) sadrži i financijsko izvješće Ureda za reviziju.

Godišnje izvješće o aktivnostima Ureda za reviziju dostavlja se Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju.

U 2008. godini Ured za reviziju je, kroz provođenje revizija, osigurao neovisna mišljenja o izvršenju proračuna i financijskim izvješćima, korištenju resursa i upravljanja državnom imovinom od Vlade FBiH, proračunskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, na koji način je doprinio pouzdanom izvještavanju o korištenju proračunskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ured za reviziju je, u protekloj godini, blagovremeno informirao odgovorne institucije i javnost o svojim nalazima i preporukama, kroz pravovremeno i javno objavljivanje revizijskih izvješća.

Kao nepolitična institucija, Ured za reviziju je, u izvršavanju svojih nadležnosti, poštivao principe objektivnosti, nepristranosti, neovisnosti i pouzdanosti, uz svakodnevnu primjenu općeprihvaćenih međunarodnih i domaćih standarda revizije. Vodič za reviziju javnog sektora, Vodič za kontrolu kvaliteta revizije, Etički kodeks za revizore u javnom sektoru, Procedure i smjernice za provođenje revizije, samo su neki od ključnih dokumenata, kojih se pridržava revizijsko osoblje i koji su ujedno i garant za postizanje kvaliteta revizijskog rada i izvještavanja.

2. Nadležnosti Ureda za reviziju

Prema Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, Ured za reviziju nadležan je za reviziju svih javnih institucija u Federaciji BiH i to:

- Parlament FBiH; Predsjednik FBiH; Vlada FBiH i njena ministarstva, izvanproračunska sredstva, koja mogu biti uspostavljena zakonom; javne fondove, zavode i agencije,
- skupštine i vlade kantona u FBiH; općine u FBiH; sve proračunske institucije, koje se direktno financiraju iz proračuna koje usvaja Parlament, skupštine kantona i općinska vijeća: sredstva koja su kao zajam ili grant za BiH osigurana nekoj instituciji, ili projektu u FBiH od međunarodnih tijela i organizacija,
- sredstva osigurana iz proračuna bilo kojoj drugoj instituciji, organizaciji ili tijelu,
- poduzeća u kojima država ima vlasnički udjel od 50% plus jednu dionicu ili više,
- sve financijske, administrativne i druge aktivnosti, programe i projekte, kojima upravlja jedna ili više institucija i tijela naprijed navedenih, uključujući procesiranje i prihode od prodaje imovine, privatizacije i koncesija.

Kod naprijed navedenih institucija Ured za reviziju nadležan je za:

- financijske revizije,
- revizije učinka i
- druge specifične revizije.

Ured za reviziju je svoje aktivnosti i zadatke u 2008. godini izvršavao sukladno usvojenom Planu i programu rada za 2008. godinu.

Prema pomenutom Planu u 2008. godini izvršena je revizija finansijskih izvješća korisnika Proračuna u FBiH, proračuna kantona, izvanproračunskih fondova, agencija i poduzeća sa većinskim državnim kapitalom. U 2008. godini nastavljeno je obavljanje revizija učinka i još uvijek su u tijeku dvije revizije učinka. Prema usvojenom Planu i programu rada Ureda za reviziju za 2009. godinu, završetak ovih revizija planiran je za početak 2009. godine (jedna revizija) i tijekom 2009. godine (druga revizija).

Sukladno zakonskoj obvezi, Ured za reviziju je podnio Javno izvješće o reviziji Proračuna u FBiH za 2007. godinu Parlamentu Federacije BiH, a konačno izvješće o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća ostalih revidiranih korisnika za 2007. godinu dostavljeni su nadležnim organima i menadžmentu.

Sva izvješća objavljena su na Internet stranici Ureda za reviziju www.saifbih.ba. Pored toga, Ured za reviziju je posredstvom press-konferencija i drugih medijskih oblika izvještavanja upoznao javnost, porezne obveznike i druge zainteresirane subjekte sa nalazima Ureda za reviziju, u pogledu trošenja i upravljanja javnim novcem.

3. Zakonski temelj za rad Ureda

Zakonom o reviziji institucija u FBiH («Službene novine FBiH» br. 22/06), su uređeni pravni položaj i sjedište, glavne funkcije Ureda za reviziju, rukovođenje, nadležnosti i ovlasti, osiguranje kvaliteta rada, izvještavanje i objavljivanje izvješća, financiranje, kao i druga pitanja od značaja za rad ove specijalizirane neovisne revizijske institucije u FBiH.

Internim propisima, pravilima i procedurama Ureda za reviziju uređeno je funkcioniranje i rad Ureda za reviziju.

3.1 Aktivnosti u odnosu spram Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju

Prema Zakonu o reviziji institucija u FBiH regulirane su uzajamne obveze Ureda za reviziju prema Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju i Parlamentarne komisije prema Uredu za reviziju.

Ured za reviziju je u 2008. godini ispoštovao sve obveze prema Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju, a predstavnici Ureda za reviziju su sudjelovali i u radu sjednica Parlamentarne komisije, kada se na Dnevnom redu Parlamentarne komisije raspravljalo o revizijskim izvješćima.

U 2008. godini predstavnici Ureda za reviziju bili su nazočni na 9 sjednica Parlamentarne komisije odgovorene za reviziju (koliko ih je održano u 2008. godini) na kojima se raspravljalo o izvješćima Ureda za reviziju. Pored toga, na jednoj od sjednica izvršen je dogovor o organizaciji rada, na razmatranju i usvajanju izvješća Ureda za reviziju o izvršenoj reviziji proračunskih korisnika za 2007. godinu. Parlamentarna komisija je na 14. sjednici održanoj 23.10. 2008. godine razmatrala i usvojila Nacrt proračuna Ureda za reviziju za 2009. godinu i procjene za 2010. i 2011. godinu.

4. Organizacija Ureda za reviziju

Organizacija Ureda za reviziju uređena je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Poslovi iz nadležnosti Ureda za reviziju u 2007. godini vršeni su u okviru slijedećih organizacijskih jedinica:

- Ured generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora
- Sektor za financijsku reviziju institucija Federacije BiH
- Sektor za financijsku reviziju institucija kantona
- Sektor za financijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija
- Sektor za financijsku reviziju javnih poduzeća
- Sektor za reviziju učinka
- Sektor za informacionu tehnologiju
- Odjel za pravne i opće poslove
- Odjel za financijsko-računovodstvene poslove
- Odsjek za ljudske resurse, komunikacije i međunarodne odnose

5. Ured generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora

U Uredu generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora Ureda za reviziju, u protekloj godini obavljani su najsloženiji poslovi iz nadležnosti Ureda za reviziju. Svi poslovi i zadaci koji su utvrđeni Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2008. godinu izvršeni su blagovremeno. Sa rezultatima revizije, u toku protekle godine, Ured za reviziju je kontinuirano izvještavao nadležne institucije i organe, kao i sveukupnu javnost.

Pored redovitih aktivnosti uspješno su realizirani i drugi poslovi i zadaci koji su se javljali tijekom godine, a nisu obuhvaćeni Planom i programom rada Ureda za reviziju.

Temeljem realizacije Plana i programa rada Ureda za reviziju za 2008. godinu, i drugih aktivnosti, koje su se paralelno odvijale uz redovan proces rada, sačinjeno je ovo Izvješće o radu Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2008. godinu.

5.1 Sudjelovanje u radu Koordinacionog odbora

Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 12/06), Zakonom o reviziji institucija u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 22/06) i Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 98/05) uspostavljen je Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju BiH (u daljnjem tekstu: Koordinacioni odbor).

Sukladno spomenutim zakonima, propisane su nadležnosti Koordinacionog odbora: Uspostavljanje konzistentnih vodiča i naputaka zasnovanih na Međunarodnim INTOSAI revizijskim standardima; Razmjena profesionalnih iskustava i težnja ka osiguranju konzistentnog kvaliteta revizije; Organizacija i koordinacija razvojnih aktivnosti sva tri VRI-a u BiH; Dodjeljivanje revizijske odgovornosti za zajedničke aktivnosti; Određivanje predstavljanja u međunarodnim tijelima.

Generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju institucija u FBiH su članovi Koordinacionog odbora i svoje aktivnosti, u tom tijelu u 2008. godini, provodili su sukladno Programu rada Koordinacionog odbora za 2008. godinu, koji je baziran na usvojenom Strateškom planu razvoja vrhovnih revizijskih institucija u BiH za razdoblje 2008-2012. godina.

Koordinacioni odbor, a time i Menadžment Ureda za reviziju su svoje aktivnosti u 2008. godini posebice usmjerili na: dosljednu primjenu Međunarodnih INTOSAI revizijskih standarda; ujednačavanju akata i pravilnika u sva tri VRI-a, dogradnju pravnog sustava na području državne revizije; jačanje samostalnosti i neovisnosti; izradu

zajedničkih planova stručnog osposobljavanja revizijskog osoblja i njihovoj realizaciji; zajedničko predstavljanje i sudjelovanje u međunarodnim institucijama i udrugama vrhovnih revizijskih institucija u Europi i svijetu sa svrhom korisne razmjene iskustava i ujednačavanja metoda rada.

Generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju su, u sklopu djelovanja kroz rad Koordinacionog odbora, pratili aktivnosti na radu formiranih mješovitih radnih skupina iz tri VRI-a u BiH, u cilju izrade i ujednačavanja akata, izrade vodiča za reviziju javnog sektora, vodiča za kontrolu kvaliteta revizije, različitih naputaka, smjernica, politika i sličnih akata, čijim je usvajanjem ostvaren preduvjet da vrhovne revizijske institucije u BiH na ujednačen način izvršavaju svoju misiju i obveze propisane zakonom, sukladno međunarodnim standardima revizije.

5.2 Stručni kolegij Ureda za reviziju

Stručni kolegij Ureda za reviziju obrazovan je 2003. godine radi razmatranja i zauzimanja stajališta o načelnim i drugim značajnijim pitanjima iz djelokruga rada Ureda za reviziju i davanja prijedloga i mišljenja generalnom revizoru i zamjeniku generalnog revizora.

U 2008. godini Ured za reviziju institucija u FBiH donio je novi Poslovnik o radu Stručnog kolegija Ureda za reviziju, kojim je uređen način rada i sastav Stručnog kolegija Ureda za reviziju institucija u FBiH u užem smislu i Stručnog kolegija Ureda za reviziju institucija u FBiH u širem smislu. (U daljem tekstu: stručni kolegiji Ureda).

Sve značajnije aktivnosti Ureda za reviziju u prošloj godini analizirane su na sastancima stručnih kolegija Ureda i o njima su zauzeta stajališta.

Pod rukovodstvom generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, Stručni kolegij u užem smislu, u protekloj godini održao je 9 sastanaka na kojima su, razmatrani i usvojeni Plan i program rada Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2009. godinu i Izvješće o poslovanju Ureda za reviziju za 2007. godinu. Pored toga, Stručni kolegij je razmatrao i zauzimaio stajališta o pripremnim dokumentima za obavljanje revizija; izvješćima izvršenih revizija (nacrti i konačna izvješća); zatim o stručnim pitanjima koja su se javljala u postupku revizije; pitanjima o stručnoj obuci i usavršavanju uposlenih; nacrtima dokumenata i drugih propisa i općih akata iz nadležnosti Ureda za reviziju; financijskom planu i realizaciji proračuna Ureda; svim važnijim pitanjima iz oblasti rada Ureda i načinu izvršavanja poslova i svim drugim složenijim pitanjima, koja su odredili generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju.

5.3 Kontrola kvaliteta rada

Ured za reviziju kontinuirano prati i posebnim aktima regulira da rad Ureda za reviziju bude sukladan važećim revizijskim standardima, pravilima i važećim propisima i vrši procjenu primjene i funkcioniranja predviđenog sustava i mjera sustava kontrole kvaliteta.

U 2008. godini Ured za reviziju je, pored obavljanja svakodnevnih poslova i zadataka, provodio aktivnosti na usavršavanju i prilagođavanju organizacije rada, načina rada i osiguranja sustava kontrole kvaliteta.

Ured za reviziju je, krajem protekle godine, usvojio i novi Vodič za reviziju javnog sektora, kao jedinstveni dokument, u čijoj izradi su sudjelovali predstavnici vrhovnih revizijskih institucija u BiH (Ured za reviziju institucija BiH; Ured za reviziju institucija u FBiH; Glavna služba za reviziju javnog sektora RS) i koji će se istovjetno primjenjivati u ovim revizijskim institucijama. Uz primjenu Vodiča za reviziju, kojim je utvrđena metodologija revizijskog rada, revizori Ureda za reviziju usmjereni su na ekonomično, efikasno i uspješno obavljanje revizije. Pored toga, primjenom Vodiča u toku rada, postiže se objektivno, nepristrano, neovisno i sigurno revizijsko mišljenje.

Također je, po istom principu zajedničkog rada tri vrhovne revizijske institucije u BiH, izrađen Vodič za kontrolu kvaliteta revizije, koji je, također, usvojen u 2008. godini sa početkom primjene na revizije koje će se provoditi u 2009. godini.

Usvojen je i Projekt za poboljšanje informatičke podrške Uredu za reviziju, koji će se odvijati u fazama, ovisno od raspoloživih finansijskih sredstava.

6. Revizija finansijskih izvješća

Sukladno Zakonu o reviziji proračuna u FBiH i usvojenim Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2008. godinu, izvršena je revizija finansijskih izvješća: Proračuna FBiH, proračuna kantona, izvanproračunskih fondova, općina, agencija i poduzeća sa većinskim državnim kapitalom. Koncem 2008. godine kod 28 proračunskih korisnika izvršena je prethodna revizija finansijskih izvješća za 2008. godinu, kojom je obuhvaćeno i praćenje primjene preporuka iz prethodne revizije, kao i analiza mjera poduzetih temeljem tih preporuka.

Ured za reviziju, sukladno usvojenim revizijskim standardima, prilikom vršenja revizije, pregleda finansijska izvješća i pripadajuće račune institucija kod kojih se vrši revizija, sa ciljem procjene da li su finansijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna.

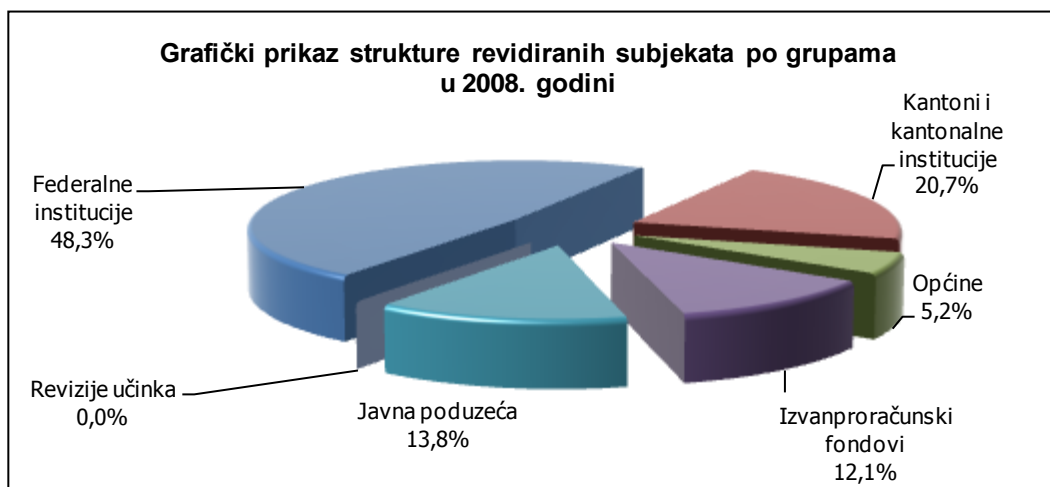
Ured za reviziju, također, procjenjuje da li rukovodioci institucija primjenjuju zakone i propise i da li sredstva koriste za odgovarajuće namjene sa ocjenom finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sustav interne kontrole.

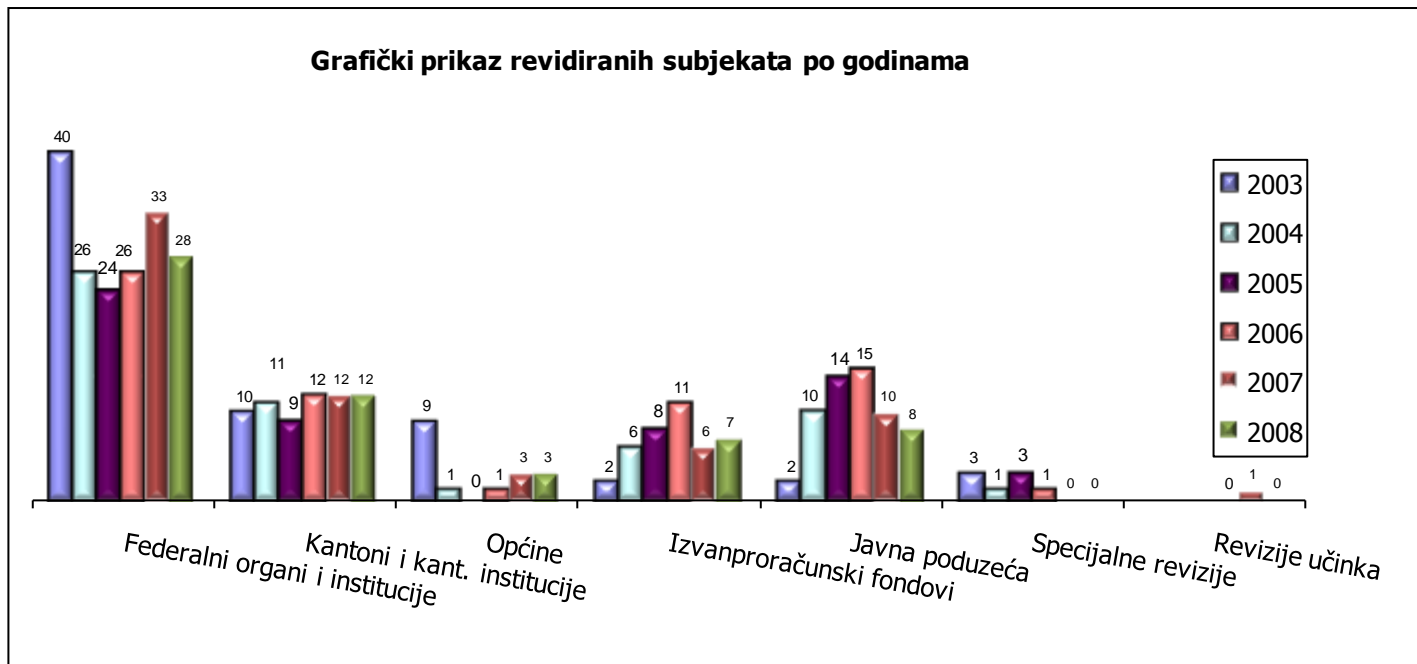
Prema utvrđenim procedurama, nakon obavljene revizije finansijskih izvješća, klijentima su dostavljeni nacrti izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća sa danim mišljenjem i ostavljenim rokom za očitovanje, na koje su subjekti revizije, po svojoj ocjeni, mogli dati primjedbe na konstatacije o utvrđenim nepravilnostima i nedostacima. Nakon očitovanja, odnosno po isteku ostavljenog roka, sačinjavana su konačna izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća, u koje su inkorporirane utemeljene i dokumentirane primjedbe, dane od strane klijenata na nacrtu izvješća. Konačna izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća dostavljani su nadležnim organima i menadžmentu. Osim izvješća o izvršenoj reviziji, menadžmentu klijenata dostavljana su i

pisma u kojim su isti izvještavani o utvrđenim nepravilnostima manje značajnosti, sa preporukama za otklanjanje istih.

U slijedećoj tabeli daje se prikaz revidiranih subjekata po godinama (2003-2008 godina). U 2008. godini izvršena je revizija 58 finansijskih izvješća za 2007. godinu kod korisnika navedenih u koloni 8.

R.br.	Subjekt revizije	Revidirani subjekti u 2003. godini	Revidirani subjekti u 2004. godini	Revidirani subjekti u 2005. godini	Revidirani subjekti u 2006. godini	Revidirani subjekti u 2007. godini	Revidirani subjekti u 2008. godini
	1	3	4	5	6	7	8
1	Federalne institucije	40	26	24	26	33	28
2	Kantoni i kantonalne institucije	10	11	9	12	12	12
3	Općine	9	1	-	1	3	3
4	Izvanproračunski fondovi	2	6	8	11	6	7
5	Javna poduzeća	2	10	14	15	10	8
6	Specijalne revizije	3	1	3	1		-
7	Revizije učinka	-	-	-	-	1	-
	UKUPNO	66	55	58	66	65	58

6.1 Sektor za financijsku reviziju institucija Federacije BiH

Revizija konsolidiranih financijskih izvješća Proračuna FBiH, provedena je na način da je izvršena revizija financijskih izvješća planiranih korisnika Proračuna FBiH za 2007. godinu. Nakon provedene revizije sačinjena su pojedinačna izvješća. Izvršena je i revizija financijskih transakcija Proračuna, koje se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu Riznice (proračunski prihodi, raspodjela prihoda proračuna, servisiranje unutarnjeg duga i vanjski dug). Ured za reviziju je izvršio reviziju financijskih izvješća Proračuna FBiH i 27 korisnika Proračuna FBiH za 2007. godinu ili 42,86 % od ukupnog broja korisnika federalnog proračuna, sukladno Godišnjem planu i programu rada Ureda za 2008. godinu. Također, treba naglasiti da je od ukupno planiranih sredstava Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2007. godinu u iznosu od 1.586.276.529 KM revidirano 1.447.154.904 KM ili 91,22 %. Pored 24 subjekta revizije, koji su revidirani sukladno Zakonu o reviziji, odabir ostalih revidiranih subjekata izvršen je temeljem njihove značajnosti i veličine, iznosa sredstava odobrenih Proračunom za 2007. godinu, kao i činjenice da li su isti revidirani u prethodnom periodu i dano revizijsko mišljenje o financijskim izvješćima. Revizije su izvršene u periodu od Studenog 2007. godine do Svibnja 2008. godine. Obavljene revizije uključile su i praćenje provedbe preporuka iz prethodnih revizija, o čemu su upoznati proračunski korisnici pismenim, ili usmenim putem.

U konačnim izvješćima o izvršenim revizijama, po pojedinim proračunskim korisnicima, dani su nalazi i preporuke, kao i neovisna revizijska mišljenja o tome, da li financijska izvješća istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obveza na dan 31.12.2007. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna korisnika proračuna za fiskalnu 2007. godinu, sukladno posebnim propisima o računovodstvu i financijskom izvještavanju u javnom sektoru. Konačna izvješća o izvršenim revizijama, prije dostavljanja Parlamentu FBiH, sukladno zakonskim propisima, bili su upućeni korisnicima proračuna na uvid i očitovanje. U ostavljenom roku, svi revidirani subjekti su se očitovali na dostavljena izvješća. Primjedbe, koje su bile utemeljene i dokumentirane, inkorporirane su u konačna izvješća. Međutim, može se konstatirati da većina primjedbi i prigovora nije prihvaćena iz razloga što isti nisu bili dokumentirani, odnosno isti su se svodili na obrazlaganja, pojašnjenja, ili pravdanja konstatiranih nedostataka. Konačna izvješća, također, su dostavljena Predsjedniku FBiH, Vladi FBiH (u daljem tekstu: Vlada), kao i Federalnom ministarstvu financija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo financija). Nakon dostavljanja konačnih izvješća Parlamentu FBiH, isti su objavljeni na našoj internet stranici www.saifbih.ba. Dati nalazi i preporuke pružaju poreskim obveznicima objektivnu informaciju o potrošnji javnih sredstava, a Parlamentu FBiH pouzdan i realan pokazatelj financijskih kretanja.

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled proračunskih korisnika i datih mišljenja o finansijskim izvješćima za 2007. godinu:

Redni broj	Naziv korisnika proračuna	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Pozitivno	Isticanje predmeta	Uvjetno	Negativno	Suzdržano	
1	Proračun Federacije BiH			X			Da
2	Dom naroda Parlamenta FBiH			X			Da
3	Zastupnički dom Parlamenta FBiH			X			Da
4	Zajedničke službe Parlamenta FBiH		X				Da
5	Vlada Federacije BiH			X			Da
6	Ured Predsjednika Federacije BiH			X			Da
7	Ured Dopredsjednika Federacije BiH			X			Da
8	Ured Dopredsjednika Federacije BiH			X			Da
9	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova			X			Da
10	Federalna uprava policije			X			Da
11	Federalno ministarstvo pravde			X			Da
12	Federalno ministarstvo financija			X			Da
13	Federalna porezna uprava			X			Da
14	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije			X			Da
15	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija			X			Da
16	Federalna direkcija za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta			X			Da
17	Federalno ministarstvo zdravstva			X			Da
18	Federalno ministarstvo trgovine			X			Da
19	Federalno ministarstvo prostornog uređenja			X			Da
20	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva			X			Da
21	Federalno ministarstvo za pitanje branitelja i invalida obrambeno - oslobodilačkog rata			X			Da
22	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	X					Da
23	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike			X			Da
24	Federalno ministarstvo kulture i športa			X			Da
25	Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica			X			Da
26	Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti			X			Da
27	Federalno ministarstvo turizma i zaštite okoliša			X			Da
28	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH		X				Da
Ukupno		1	2	25			28

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tabele, u izvješćima o izvršenim revizijama finansijskih izvješća za 2007. godinu (Proračuna FBiH i 27 proračunskih korisnika) dano je 25 uvjetnih mišljenja, 1 pozitivno mišljenje i 2 bezuvjetna mišljenja sa isticanjem predmeta.

Ističemo da u ovoj godini nije bilo negativnih mišljenja, za razliku od prošle godine, kada je dano osam negativnih mišljenja, što ukazuje na činjenicu da proračunski korisnici poduzimaju aktivnosti na otklanjanju propusta i nedostataka konstatiranih u prethodnim revizijama.

Svi revidirani proračunski korisnici očitovali su se na Nacrt revizijskog izvješća u ostavljenom roku.

Struktura danih mišljenja u izvješćima o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2007. godinu korisnika federalnog proračuna, kao i u prethodne tri godine, daje se u slijedećoj tabeli:

Mišljenje	2004. godina		2005. godina		2006. godina		2007. godina	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Pozitivno	1	4,2	0	0	1	3,00	1	3,6
Isticanje predmeta	0	0	0	0	0	0	2	7,1
Uvjetno	16	66,7	16	61,5	24	72,7	25	89,3
Negativno	7	29,1	10	38,5	8	24,3	0	0
Suzdržano	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	24	100	26	100	33	100	28	100

6.2 Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona

Provedenom revizijom izvješća proračuna u 10 kantona za 2007. godinu revidirano je ukupno 1.875.057145 KM. Ukupan broj uposlenih u svih 10 kantona, čije su se plaće finansirale iz proračuna kantona je 48.328 uposlenika (Kanton Sarajevo 10.328 uposlenika; Tuzlanski kanton 9.796; ZE-DO kanton 8.000; Unsko-sanski kanton 5.456; Hercegovačko-neretvanski kanton 4.945; Srednjobosanski kanton 4.476; Zapadnohercegovački kanton 1.996; Hercegbosanski kanton 1.683; Posavski kanton 852 i Bosansko-podrinjski kanton 796 uposlenika).

Pregled izvršenja proračuna po kantonima za 2007. godinu u odnosu na 2006. godinu je slijedeći:

R. Br.	Naziv kantona	Izvršenje 2006. god.	Izvršenje 2007. god.	Indeks (4/3)x100
1	2	3	4	5
1.	Kanton Sarajevo	623.241.015	712.184.429	113,72
2.	Tuzlanski kanton	262.375.637	308.096.511	117,43
3.	Zeničko-dobojski kanton	202.828.478	228.600.955	112,71
4.	Unsko-sanski kanton	132.607.849	172.019.639	129,72
5.	Hercegovačko-neretvanski kanton	129.730.792	135.969.929	104,83
6.	Srednjobosanski kanton	117.564.614	136.762.874	116,33
7.	Zapadnohercegovački kanton	55.438.958	67.843.220	122,37
8.	Hercegbosanski kanton	40.170.637	43.691.834	108,77
9.	Posavski kanton	29.710.649	33.196.727	111,73
10.	Bosansko-podrinjski kanton	26.474.368	36.691.027	138,59
	Ukupno	1.623.116.024	1.875.057.145	115,52

Tijekom 2008. godine izvršena je i revizija dva fakulteta Univerziteta u Sarajevu i to: Fakultet političkih nauka i Mašinski fakultet. Ukupna revidirana sredstva na ova dva fakulteta su iznosila 9.768.981 KM od čega se na Fakultet političkih nauka odnosi 5.928.143 KM, a na Mašinski fakultet 3.840.838 KM. I za jedan i za drugi fakultet je dano uvjetno mišljenje (mišljenje sa kvalifikacijom).

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled kantona (i dva fakulteta) i danih mišljenja o finansijskim izvješćima za 2007. godinu:

Redni broj	Naziv kantona	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Pozitivno	Isticanje predmeta	Uvjetno	Negativno	Suzdržan	
1	Kanton Sarajevo			X			Da
2	Tuzlanski kanton		X				Da
3	Zeničko-dobojski kanton			X			Da
4	Unsko-sanski kanton				X		Da
5	Hercegovačko-neretvanski kanton			X			Da
6	Srednjobosanski kanton			X			Da
7	Zapadnohercegovački kanton				X		Da
8	Hercegbosanski kanton			X			Da
9	Posavski kanton			X			Da
10	Bosansko-podrinjski kanton			X			Da
11	Fakultet političkih nauka Sarajevo			X			Da
12	Mašinski fakultet Sarajevo			X			Da
Ukupno			1	9	2		12

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tabele, sedam kantona je dobilo uvjetno mišljenje, jedan kanton je dobio mišljenje sa isticanjem predmeta, dok su dva kantona dobila negativno mišljenje. Svih 12 subjekata očitovalo se na Nacrt izvješća u ostavljenom roku.

6.3 Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija

Sukladno Planu i programu rada Ureda za reviziju za 2008. godinu, izvršena je revizija finansijskih izvješća za 2007. godinu kod deset korisnika i to kod pet izvanproračunskih fondova, jedne agencije, tri općine i jedne javne zdravstvene ustanove.

Kod revidiranih klijenata ukupni prihodi i primici iznosili su 1.478.477.518 KM, a broj uposlenih 1.465.

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled zavoda, fondova, općina i agencija i danih mišljenja o finansijskim izvješćima za 2007. godinu:

Redni broj	Naziv subjekta revizije	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Pozitivno	Isticanje predmeta	Uvjetno	Negativno	Suzdržano	
1	Federalni zavod MIO/PIO			X			Da
2	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH			X			Da
3	Federalni zavod za zapošljavanje			X			Da
4	Agencija za privatizaciju u FBiH			X			Da
5	JU Služba za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona			X			Da
6	Služba za zapošljavanje Županije Posavske				X		Da
7	Općina Gračanica			X			Da
8	Općina Gradačac			X	X		Da
9	Općina Lukavac			X			Da
10	Dom zdravlja „Rama“ Prozor/Rama				X		Da
Ukupno				7	3		10

Kako se vidi, iz naprijed navedene tabele, od ukupno deset revidiranih subjekata, kod sedam je izraženo uvjetno mišljenje, a kod tri subjekta negativno mišljenje.

Svi revidirani subjekti su se očitovali na Nacrt izvješća u ostavljenom roku.

6.4 Sektor za financijsku reviziju javnih poduzeća

Ured za reviziju institucija u FBiH, u 2008. godini planirao je i izvršio reviziju financijskih izvješća za 2007. godinu kod 8 poduzeća sa većinskim vlasništvom države (50% +1 dionica). Revizija je planirana kod financijski značajnijih poduzeća, čiji je većinski osnivač i vlasnik Parlament Federacije BiH, a upravljanje istima temeljem prenesenih ovlasti vrši Vlada FBiH, odnosno resorna ministarstva.

Sve revizije provedene su u drugom polугоđu 2008. godine, osim revizije JP Direkcija cesta, čija revizija je okončana u prvom polугоđu 2008. godine.

Vrijednost imovine sa kojom raspolažu revidirana poduzeća je 10,0 milij. KM. Vrijednost kapitala je 8,3 milijarde KM. Obveze poduzeća sa izvještajnim periodom iznose 1,7 milijardi KM.

Revidirana poduzeća ostvarila su dobit u iznosu od 204 miliona KM, od čega BH Telecom 150 miliona KM.

Dva poduzeća (Željeznice Federacije i Elektroprivreda HZHB Mostar) su iskazala gubitak u poslovanju, u ukupnom iznosu od 99 miliona KM, od čega Elektroprivreda HZHB 59 miliona KM.

Prihodi od obavljanja osnovne djelatnosti iznose 2,0 milijardi KM, a najveći prihod imala je Elektroprivreda BiH 724 miliona KM i BH Telecom 564 miliona KM.

Rashodi po osnovu obavljanja osnovne djelatnosti 1,6 milijardi KM, a najveći su u Elektroprivredi BiH 739 miliona KM i Elektroprivredi HZHB Mostar 382 miliona KM.

Sa izvještajnim periodom u revidiranim poduzećima, bilo je uposleno 18.495 uposlenika, od čega u Elektroprivredi BiH 5013; Željeznicama FBiH 4011; BH Telecomu 3.224; BH Pošti 2.329 uposlenika.

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled poduzeća i danih mišljenja o financijskim izvješćima za 2007. godinu:

Redni broj	Naziv poduzeća	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		pozitivno	Isticanje predmeta	Uvjetno	Negativno	Suzdržano	
1	JP Direkcija cesta Federacije BiH d.o.o. Sarajevo			X			Da
2	BH Telecom d.d. Sarajevo			X			Da
3	JP Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar			X			Da
4	Hrvatska pošta d.o.o. Mostar			X			Da
5	JP BH Pošta d.o.o. Sarajevo			X			Da
6	JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo				X		Da
7	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo			X			Da
8	JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar			X			Da
	Ukupno			7	1		8

Financijska izvješća revidiranih poduzeća, ni u jednom slučaju, nisu dobila pozitivno mišljenje revizora. Sedam poduzeća dobilo je uvjetno ili mišljenje sa rezervom,

dok su finansijska izvješća jednog poduzeće dobili negativno mišljenje revizora. Sva revidirana poduzeća očitovala su se na Nacrt revizijskog izvješća u ostavljenom roku.

6.5 Revizijsko mišljenje u revizijskim izvješćima

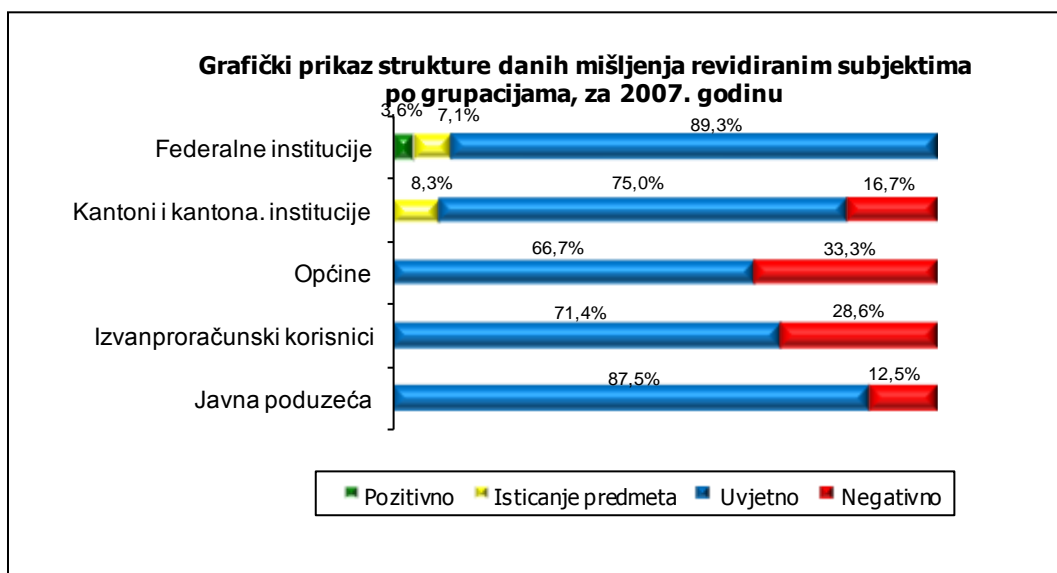
Revizijsko mišljenje ima standardiziranu formu (ISA 700 i 701; INTOSAI točka 165), a potpisuje ga Menadžment Ureda za reviziju. Napomene uz revizijsko mišljenje se potpisuju sukladno pravilima svake od vrhovnih revizijskih institucija.

Prema Vodiču za reviziju javnog sektora, a sukladno ISA 700, 701 i ISSAI 400, ovisno od revizijskog nalaza i ocjena, revizijsko mišljenje može biti:

- Pozitivno (bez kvalifikacija)
- Sa skretanjem pažnje (isticanje predmeta)
- Sa kvalifikacijama (rezerva/uvjetno i negativno)
- Suzdržavanje od davanja mišljenja

Pregled iskazanih revizijskih mišljenja po grupacijama korisnika Proračuna, za 2007. godinu daje se u slijedećoj tabeli:

R. br.	Korisnik proračuna	Iskazano mišljenje					Ukupno revidiranih subjekata
		Pozitivno	Isticanje predmeta	Uvjetno	Negativno	Suzdržano	
	1	2	3	4	5	6	7
1	Federalne institucije	1	2	25	-	-	28
2	Kantoni i kantona. Institucije	-	1	9	2	-	12
3	Općine	-	-	2	1	-	3
4	Izvanproračunski korisnici	-	-	5	2	-	7
5	Javna poduzeća	-	-	7	1	-	8
6	Revizija učinka	-	-	-	-	-	-
	Ukupno	1	3	48	6	0	58

7. Sektor za reviziju učinka

Ured za reviziju institucija u FBIH u 2008. godini vršio je dvije revizije učinka, koje su još u tijeku provođenja, na teme: „Efikasnost nadležnih institucija u procesu davanja poticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji“ i „Upravljanje vremenom u procesu eksproprijacije nekretnina pri izgradnji autoceste na Koridoru Vc“. Revizije se odvijaju uz interaktivnu obuku revizora učinka i uz stručnu podršku predstavnika Švedskog državnog ureda za reviziju (SNAO), što je sukladno Memorandumom o razumijevanju potpisanim između sva tri VRI-a u BiH i Švedskog državnog ureda za reviziju. Revizije učinka okončat će se u 2009. godini.

U 2008. godini Radna skupina imenovana od strane Koordinacionog odbora, koju sačinjavaju po tri člana iz svakog VRI-a u BiH, radila je na izradi smjernica za reviziju učinka, uz stručnu podršku predstavnika SNAO. Realizacija projekta trebala bi se odvijati po utvrđenoj dinamici do okončanja, odnosno izrade smjernica za reviziju učinka.

8. Sektor za informacionu tehnologiju

Za osiguranje adekvatne IT podrške poslovnim i radnim procesima u Uredu za reviziju nadležan je IT sektor.

8.1 Tehnološka infrastruktura Ureda

Svi računarski resursi u područnim uredima i Uredu u Sarajevu povezani su u lokalne računarske klijent server mreže, koje su posredstvom Interneta i komunikacijskih linija lokalnih telekoma povezani u jedinstvenu računarsku mrežu Ureda, sa centraliziranim administriranjem u Uredu u Sarajevu.

Uposlenici Ureda za reviziju koriste računare za svakodnevne poslovne aktivnosti i imaju osiguran pristup mreži i Internetu, a poslovna komunikacija, interna i eksterna, se obavlja putem e-maila.

8.1.1 Implementacija IT strategije

Sukladno Akcijskom planu implementacije Strateškog plana IT razvoja ispunjen je preduvjet za implementaciju softvera za upravljanje procesom revizije – izvršen je redizajn IT infrastrukture i povećan broj IT osoblja.

Postojeća hardverska struktura je proširena za nove servere i komunikacijsku opremu potrebnu za virtualizaciju infrastrukture.

Izvršena je planirana nabavka laptopa za novouposlene revizore.

Instalacija novih verzija sustavnog softvera i konfiguracija servisa kao i implementacije softvera za upravljanje procesom revizije i softvera za analizu podataka subjekta revizije prenesena je u tekuću godinu.

U izvještajnoj godini, u redovan radni odnos primljen je administrator IT sustava.

8.1.2 Administriranje i održavanje tehnološke infrastrukture

Rad IT sustava se nadgleda, a automatiziranim procedurama se vrše redovita ažuriranja operativnih sustava servera i radnih stanica kao i backup podataka.

Produžene su licence za implementirani antivirusni softver za narednu godinu, a ugovoreno je održavanje hardvera, sustavnog softvera i help desk.

8.1.3 Web stranica, Intranet i kompjuterska priprema za tisak

Sva revizijska izvješća, izrađena tijekom godine, su pripremljena i objavljena na web - stranici Ureda za reviziju, a interna akta na Intranetu Ureda za reviziju.

Rađene su kompjuterske pripreme za tisak Javnog revizijskog izvješća i ostalih materijala koji su tiskani tijekom godine.

8.2 Vršenje IT revizije u funkciji financijske revizije

Kao i prethodnih godina, Ured za reviziju je vršio IT revizije u funkciji financijske revizije, uz primjenu Vodiča za IT reviziju i sukladno COBIT standardima i najboljim IT praksama (ISO 27001).

Revidirane su grupe klijenata iz Plana revizija za izvještajnu godinu i to korisnici proračuna FBiH, zavodi i javna poduzeća, po Planu i na zahtjev revizijskih timova.

Navodimo neke od najvažnijih nalaza iz IT segmenta:

- IT projekti premašuju plan proračuna, vremena i sredstava,
- Jedan poslovni, ili radni proces podržan je sa više softverskih rješenja u različitim organizacijskim dijelovima istog pravnog subjekta,
- Razmjena podataka sa okruženjem vrši se na nedovoljno siguran način,
- Razine sigurnosti IT sustava su ispod važećih sigurnosnih standarda.

Ured za reviziju je dao i preporuke:

- angažiranje svih relevantnih aktera u osiguranju potrebnih resursa za razvoj IT funkcija,
- primjena suvremenih tehnika šifriranja u procesu razmjene podataka između različitih sustava, kao i usklađivanje ostalih segmenata IT razina sigurnosti, sa važećim IT sigurnosnim standardima.

9. Odjel za pravne i opće poslove

U Odjelu za pravne i opće poslove, u 2008. godini, obavljali su se poslovi od značaja za ostvarivanje zadataka generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, u segmentu koji se odnosi na poslove i zadatke ovog odjela. Tijekom cijele protekle godine praćena je primjena zakona, općih akata i drugih propisa, a Odjel je obavljalo i poslove koji se odnose na prava, obveze i odgovornosti uposlenika Ureda za reviziju, zatim sve poslove u svezi sa rješavanjem o svim pravima i dužnostima uposlenika, koji se odnose na radne odnose i poslove personalne evidencije, poslove u svezi sa statusnim pitanjima uposlenika Ureda za reviziju, planiranje i organizacija provođenja javnih nabava i ostvarivanja suradnje sa drugim organizacijskim jedinicama.

Odjel za pravne i opće poslove je u 2008. godini izvršio i sve pripreme aktivnosti vezane za prijem dva uposlenika Ureda za reviziju (administrator IT sustava i mlađi referent-tehnički tajnik), a sudjelovalo je u donošenju izmjena i dopuna internih akata Ureda za reviziju (Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima; Pravilnik o korištenju godišnjih odmora, plaćenog i neplaćenog odsustva uposlenih; Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta; Pravilnik o načinu korištenja i upotrebi mobilnih i fiksnih telefona; izradi Pravilnika o postupku direktnog sporazuma), a obavljao je i druge poslove iz nadležnosti Odjela.

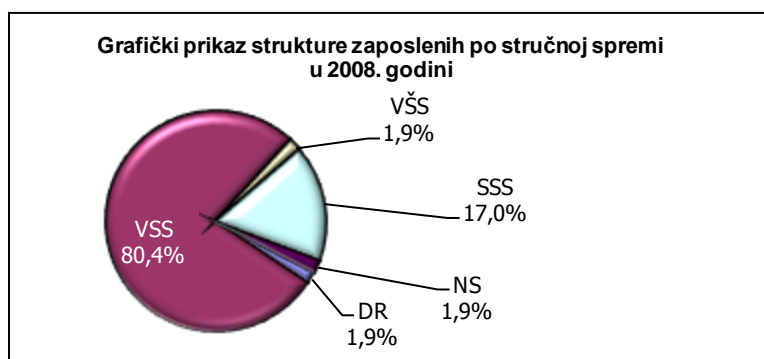
9.1 Kadrovi

Na dan 31.12.2008. godine u Uredu za reviziju ukupno su uposlena 53 uposlenika. Ukupna struktura uposlenih u Uredu u Sarajevu i područnim uredima u Bihaću, Tuzli i Mostaru je sljedeća:

Redni br.	Radno mjesto	Izvršilaca
1.	Menadžment	2
2.	Direktor sektora	4
3.	Viši revizor	6
4.	Revizor za financijsku reviziju	16
5.	Mlađi revizor za financijsku reviziju	1
6.	Pomoćnik u financijskoj reviziji	5
7.	Revizor za reviziju učinka	2
8.	Mlađi revizor za reviziju učinka	2
9.	Pomoćnik za reviziju učinka	1
10.	Rukovodilac komunikacija	1
11.	Šef Odjela za fin. račun. Poslove	1
12.	Stručni suradnik za pravne poslove	1
13.	Referent za račun.- materijal. poslove	1
14.	Referent za obračun plaće i blag.posla.	1
15.	Referent za arhivu i biblioteku	1
16.	Administrator IT sustava	1
17.	Mlađi referent-tehnički tajnik	4
18.	Vozač	2
19.	Namještenik za održavanje čistoće	1
Ukupno		53

U sljedećoj tabeli prikazan je broj uposlenih po stručnoj spremi u sva četiri ureda.

Organizacijska shema	Broj uposlenih po stručnoj spremi, Po uredima					Ukupno:
	Dr.	VSS	VŠS	SSS	NS	
Ured Sarajevo	1	29	1	4		35
Područni ured Mostar		6		2	1	9
Područni ured Bihać		3		2		5
Područni ured Tuzla		3		1		4
Ukupno :	1	41	1	9	1	53

9.2 Javne nabave

U sklopu aktivnosti iz oblasti javnih nabava, u 2008. godini Ured za reviziju je:

- Pripremio tendersku dokumentaciju za zajedničku javnu nabavu sa Službom za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, za osiguranje imovine, lica i službenih automobila Ureda za reviziju za 2009. godinu.
- Izvršio sve aktivnosti u svezi sa godišnjom nabavom za 2009. godinu.

Ured za reviziju je u protekloj godini sklopio 29 pojedinačnih ugovora u svezi sa javnom nabavom i to: 11 ugovora sklopljenih posredstvom otvorenog postupka (osiguranja imovine, osoba i vozila, servisiranje i održavanje kompjuterske opreme i vozila, održavanje sustavnog softvera, usluge tiskanja, nabave uredskog materijala itd.), pet ugovora sklopljenih po direktnom sporazumu (čišćenje poslovnog prostora u područnim uredima, krećenje, hitne popravke itd.) i četiri ugovora sklopljena po konkurentskom zahtjevu (smještaj revizora na terenu, nabava dijela tečnog goriva za grijanje prostorija u poslovnim zgradama, koje Ured za reviziju dijeli sa drugim institucijama).

10. Odjel za finansijsko-računovodstvene poslove

U 2008. godini Odjel za finansijsko-računovodstvene poslove blagovremeno je obavilo sve tekuće računovodstveno-financijske poslove, uz praćenje i osiguravanje pravilne primjene zakona i provođenje propisa iz oblasti računovodstva i financija. Odjel je izradilo prijedlog plana proračuna Ureda za reviziju, kao i druga izvješća sukladno Zakonu o proračunima u FBiH. Izrađen je godišnji obračun za 2008. godinu, kao i izvješće o finansijskom poslovanju Ureda za reviziju za 2008. godinu. Odjel je kontinuirano obavljalo i sve druge poslove, koji se odnose na uposlenike, a u nadležnosti su ovog odjela, kao i sve druge poslove i evidencije koji se rade unutar Odjela.

10.1 Finansijsko poslovanje Ureda za reviziju u 2008. godini

Sukladno članku 5. Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH («Službene novine Federacije BiH» broj: 22/06), sredstva za rad Ureda za reviziju osiguravaju se u Proračunu Federaciji Bosne i Hercegovine.

Sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine, planiranje sredstava Ureda za reviziju zasniva se na Dokumentu okvirnog proračuna, koji obuhvata najmanje fiskalnu godinu i dvije naredne fiskalne godine.

Izrada Prijedloga proračuna Ureda za reviziju, vrši se za rashode i izdatke predviđene za trogodišnji period (proračunsku godinu i naredne dvije), na realnim procjenama troškovnih pozicija, prema broju i strukturi uposlenih, planu prijema novih uposlenika, osiguranju uvjeta i nabavu potrebnih sredstava za rad, kako bi se poslovi i zadaci mogli obavljati blagovremeno i prema postavljenom planu rada Ureda za reviziju.

Ukupno odobrena sredstva iz Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2008. godinu, za rad Ureda za reviziju iznosila su 3.233.378 KM.

Zbog nedovoljno odobrenih sredstava u Proračunu za 2008. godinu, za plaće i naknade plaća, sukladno zakonskoj proceduri i zahtjevu Ureda, odobrena su sredstva iz Tekuće pričuve, Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V broj 560/08 od 25. Lipnja 2008. godine u iznosu od 192.363 KM.

Unutarnja preraspodjela sredstava na pozicijama plaća i naknada plaća, izvršena je Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V broj 992/08 od 1. Prosinca 2008. godine, na prijedlog Federalnog ministarstva financija.

Sukladno zakonskoj proceduri i zahtjevu Ureda za reviziju, a temeljem ostvarenih ušteda, izvršena je i unutarnja preraspodjela sredstava sa pozicija za materijalne izdatke, na poziciju za nabavu opreme.

Ukupni ostvareni rashodi i izdaci Ureda za reviziju u 2008. godini iznose 3.042.194 KM.

Izvršenje proračuna za 2008. godinu iznosi 89,18% u odnosu na odobrena sredstva.

10.1.1 Izvršenje proračuna Ureda za reviziju za 2008.god.

U slijedećoj tabeli daje se prikaz izvršenja proračuna po troškovnim pozicijama:

R.B.	Konto	O P I S	Odobreni Proračun za 2008. godinu	Tekuća rezerva/ pričuva	Unutarnja preras.	Ukupno odobrena sredstva /2008.g	Ostvareni rashodi i izdaci za 2008.g.	Index (7:6)
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8
1.	611	Plaće i naknade troškova uposlenih	2.118.876	192.363		2.284.675	2.194.421	0,96
	6111	Bruto plaće i naknade	1.854.793	101.632	4.998	1.961.423	1.913.113	0,98
	6112	Naknade troškova uposlenih	264.083	79.575	-20.406	323.252	281.308	0,87
2.	6121	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	205.647	11.156	1.112	217.915	212.802	0,98
	6121	Doprinosi poslodavca	205.647	11.156	1.112	217.915	212.802	0,98
3.	613	Izdaci za materijal i usluge	777.355			727.355	457.059	0,63
	6131	Putni troškovi	222.251		-0.000	202.251	158.826	0,79
	6132	Izdaci za energiju	70.800			70.800	43.383	0,61
	6133	Izdaci za komunalne usluge	109.195		-5.000	94.195	63.910	0,68
	6134	Nabava materijala	60.640			60.640	29.381	0,49
	6135	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	49.920			49.920	29.594	0,59
	6136	Unajmljivanje imovine i opreme	8.500			8.500	8.405	0,99
	6137	Izdaci za tekuće održavanje	119.120			119.120	68.818	0,57
	6138	Izdaci osiguranja, bankovnih usluga	32.662			32.662	8.680	0,27
	6139	Ugovorene usluge	104.267		-5.000	89.267	46.062	0,52
4.	614	Tekući transfer	11.500			11.500	10.500	0,91
	6141	Transfer za Koordinacioni odbor	11.500			11.500	10.500	0,91
5.	821	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	120.000		50.000	170.000	167.412	0,98
	8213	Nabava opreme	120.000		50.000	170.000	167.412	0,98
6.		Tekuća rezerva	0	192.363				
		Tekuća rezerva	0	192.363				
		UKUPNO	3.233.378	192.363	-4.296	3.411.445	3.042.194	0,89

11. Odsjek za ljudske resurse, komunikacije i međunarodne odnose

Aktivnosti Odsjeka za ljudske resurse, komunikacije i međunarodne odnose u 2008. godini bio je usmjeren na unapređenje kadrovske politike, pripremne aktivnosti na izradi strateškog plana stručnog osposobljavanja osoblja, praćenju radne učinkovitosti osoblja, kontrole kvaliteta rada, promoviranja principa Etičkog kodeksa revizora i Kodeksa poslovnog ponašanja, kao i ukupnog razvitka Ureda za reviziju.

Sa aspekta HRM-a u 2008. godini posebna pozornost posvećena je stručnom usavršavanju i osposobljavanju osoblja Ureda za reviziju i stvaranju optimalnih uvjeta za nesmetani rad.

11.1.1 Edukacija uposlenih

Ured za reviziju, od svog osnutka posebnu pozornost posvećuje kontinuiranoj obuci svih uposlenika i u tom pogledu rukovodstvo Ureda za reviziju nastoji osigurati svim uposlenicima stručnu edukaciju, iz domena djelatnosti koju obavljaju. Stručno osposobljavanje se izvodi uz poštivanje principa da svi uposlenici imaju istu mogućnost da budu educirani, bilo da se radi o eksternoj edukaciji, ili unutarnjoj, u organizaciji Ureda za reviziju. Uposlenicima je omogućena i interna edukacija, uz korištenje raspoložive stručne literature, koju osigurava Ured za reviziju.

U 2008. godini stručno osposobljavanje uposlenih vršilo se:

- Eksternom edukacijom uposlenih
- Internom edukacijom uposlenih
- Ostalom edukacijom uposlenih

11.1.2 Eksterna edukacija uposlenih

Eksterna edukacija u organizaciji Švedskog državnog ureda za reviziju, predviđena «Planom projektnih aktivnosti za 2008. godinu» (usvojenim od strane VRI-a u BiH i Švedskog državnog ureda za reviziju), vršena je tijekom cijele godine i uglavnom se odnosila na reviziju učinka. Navedena edukacija, obuhvatila je osposobljavanje revizora učinka, uz istovremeno provođenje dviju revizija učinka. Predstavnici Švedskog državnog ureda za reviziju imali su stalnu koordinaciju sa Uredom za reviziju i po potrebi su održavali zajedničke sastanke i radionice sa revizorima Ureda za reviziju, a također su dali određeni doprinos u radu zajedničkih radnih skupina na razini VRI-a u BiH, koje je imenovao Koordinacioni odbor institucija za reviziju u BiH.

Tijekom 2008. godine Ured za reviziju je uposlenicima omogućio nazočnost na 36 eksternih seminara iz oblasti računovodstva i revizije i tim seminarima su u prosjeku nazočila po tri uposlenika.

11.1.3 Interna edukacija uposlenih

Interna edukacija uposlenih se odvijala kontinuirano tijekom godine, uz redoviti rad, putem naputaka i smjernica. Interna edukacija se odnosila na upoznavanje revizora sa značajnim pitanjima iz oblasti revizije i ostalih uposlenih sa važećim zakonskim i drugim propisima, kako bi se postigla bolja osposobljenost osoblja u cilju djelotvornijeg i efikasnijeg obavljanja planiranih aktivnosti u 2008. godini, kao i ostalog unaprjeđenja rada, kroz dogradnju metodologije revizijskog rada i svih drugih elemenata neophodnih za izradu što kvalitetnijeg revizijskog izvješća.

U 2008. godini Ured za reviziju je sudjelovao u participaciji troškova za stjecanje zvanja interni revizor za četiri uposlenika.

11.1.4 Ostala edukacija uposlenih

- Različiti ad hoc seminari i radionice po pozivu domaćih i međunarodnih institucija iz oblasti računovodstva i revizije,
- Eksterni i interni radni sastanci vezano za nacрте zakona
- Sudjelovanje na simpozijima i godišnjim skupovima strukovnih udruga
- Edukacija uposlenika u pravnoj službi iz oblasti radnih odnosa i javnih nabava
- Edukacija osoblja, na seminarima iz oblasti moderne organizacije i komunikacije sukladno Evropskim principima
- Edukacija iz oblasti IT
- Edukacija o kancelarijskom i arhivskom poslovanju itd.

11.2 Komunikacijska politika

Prema usvojenoj Komunikacijskoj politici VRI-a u BiH, Planu komunikacija na razini VRI-a BiH, Politike komunikacija Ureda za reviziju sa okolinom, Vodiča za pristup informacijama, Procedura u odnosima s medijima i Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH, Ured za reviziju je u 2008. godini kontinuirano obavljao i unapređivao poslove iz domena eksterne i interne komunikacije (klijenti, Parlament FBiH, Vlada FBiH, Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju, javnost, uposlenici) uz operativnu realizaciju aktivnosti, po ciljnim grupama, koje su zacrtane u Planu komunikacija VRI-a BiH.

Institucionalna komunikacija Ureda za reviziju, uz upravljanje informacijama, imala je za cilj praćenje i redovito procjenjivanje stajališta i mišljenja javnosti o radu Ureda za reviziju, kao i promoviranje rada Ureda za reviziju, posredstvom predstavnika medija i prezentacije posredstvom Web – stranice Ureda za reviziju.

Komunikacija sa ciljnim grupama, koju je Ured za reviziju ostvarivao tijekom protekle godine, bila je bazirana na principima:

- Što otvorenija komunikacija, vodeći računa o nadležnosti Ureda za reviziju
- Ostvarena tako da sve osobe i institucije, koje su uključene u proces revizije primaju iste informacije
- Ostvarena tako da se prave informacije pružaju blagovremeno

Ostale aktivnosti iz domena komunikacija odnosile su se kontakte sa sveukupnom javnošću (po zahtjevima institucija, organa, tijela, pojedinaca, medija, ili samoinicijativna po procjeni Ureda za reviziju), kao i na pisanu korespondenciju sa eksternim subjektima po njihovim različitim upitima i zahtjevima.

Uz tekuće aktivnosti iz oblasti komunikacija, operativnim realiziranjem Plana u 2008. godini, Radna skupina imenovana od strane Koordinacionog odbora institucija za reviziju BiH, koju sačinjavaju predstavnici sve tri vrhovne revizijske institucije u BiH radila je na:

- Izradi Brošure o VRI-ma BiH
- Izradi upitnika koji će se dostavljati revidiranim subjektima, kao povratna informacija Uredu za reviziju o spoznaji okoline o revizijskoj funkciji i radu revizijskog osoblja

11.3 Međunarodna suradnja

Na polju međunarodne suradnje Ured za reviziju je imao međunarodne kontakte, (po zahtjevima međunarodnih institucija, inicijativa, ili potreba), koji su prethodno procijenjeni u odnosu na nadležnost Ureda za reviziju, ili su se odvijali prema odlukama Koordinacionog odbora VRI-a BiH, koji, između ostalog, utvrđuje zajedničku i strategiju VRI-a u BiH u odnosu na međunarodnu suradnju i određuje zastupanja u međunarodnim tijelima.

Najčešća suradnja u 2008. godini ostvarena je sa Švedskim državnim uredom za reviziju (SNAO), koji pruža podršku na projektu institucionalne suradnje na reviziji javnog sektora, što je naročito omogućilo stjecanje suvremenih znanja i usvajanja praksi iz oblasti revizije učinka.

Na sastanku Upravnog odbora Projekta međunarodne razvojne suradnje između revizijskih institucija Švedske i Bosne i Hercegovine, koji je održan sredinom 2008. godine, zauzeto je stajalište o nastavku zajedničkih projektnih aktivnosti do konca 2009. godine, koje će se najvećim dijelom odnositi na reviziju učinka. Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju u Bosni i Hercegovini je sukladno Projektu međunarodne razvojne suradnje usvojio Plan implementacije Projekta suradnje između VRI-a BiH i SNAO za 2009. godinu i od sredine 2008. godine intenzivirane su aktivnosti vezane za rad radnih skupina imenovanih od strane Koordinacionog odbora vrhovnih institucija za reviziju u BiH. Radne skupine sačinjavaju predstavnici sve tri vrhovne revizijske institucije u BiH i predstavnici Ureda za reviziju institucija u FBiH dali su svoj puni doprinos u radu i iz zajedničkih aktivnosti članova radnih skupina već su proizašli određeni jedinstveni dokumenti, koji se odnose na VRI-e u Bosni i Hercegovini.

Međunarodna suradnja odnosila se i na studijska putovanja u inozemstvo i prisustvovanja raznim kongresima, konferencijama, sastancima i seminarima, radi proširivanja stručnih znanja i iskustava drugih zemalja i korisne razmjene iskustava iz oblasti koje su direktno ili indirektno vezane za obavljanje revizijske funkcije.

Uposlenici Ureda za reviziju su, kao članovi radnih skupina, u 2008. godini, u sklopu studijskih putovanja, posjetili Švedsku, Poljsku, Estoniju, Moldaviju i Hrvatsku i na taj način doprinijeli razvoju međunarodne suradnje između Ureda za reviziju i zemalja kojima su bili u posjeti.

12. Ostala suradnja Ureda za reviziju

U 2008. godini nastavljena je suradnja sa međunarodnim institucijama:

- Suradnja sa VRI BiH, VRI RS, VRI Brčko Distrikt
- Švedski državni ured za reviziju (SNAO) – na daljem razvoju međunarodne suradnje između vrhovnih revizijskih institucija u BiH i SNAO, sa akcentom na implementaciji projekta revizije učinka.
- EUPPP, program podrške Evropske unije sustavu javnih nabava u BiH.
- Evropska Unija – Projekat: Studija izvodljivosti reforme financiranja visokog obrazovanja.
- Svjetska banka – strukturalno prilagođavanje javnog financiranja, što je od velikog značaja za jačanje finansijske discipline, transparentnosti i odgovornosti u radu javnog sektora.
- USAID – pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije.
- EU- reforma javne uprave.
- Kongresi (INTOSAI, EUROSAI).

13. Ostale aktivnosti Ureda za reviziju

Protekla godina je bila i u znaku pripremnih aktivnosti za implementaciju i certifikaciju Sustava menadžmenta kvaliteta i u tom kontekstu uložen je maksimalan napor kako bi se zadovoljilo uvjetima, koje zahtijeva Sustav menadžmenta kvaliteta prema ISO-9001:2000. U kontekstu ovih aktivnosti izrađena su referentna dokumenta, koja prate Sustav menadžmenta kvalitetom i izvršene su neophodne predradnje u svim potrebnim segmentima, kako bi se zadovoljili zahtjevi Standarda ISO 9001:2000 i s uspjehom, u 2009. godini, uspostavio i primijenio Sustav menadžmenta kvalitetom (QMS), uz stalnu obvezu njegovog održavanja i poboljšavanja sukladno zahtjevima Standarda ISO 9001:2000.

14. Zaključni rezime

Cilj svih aktivnosti i zadataka koje je izvršio Ured za reviziju u 2008. godini, uz stalno unapređenje rada i kontinuiranu edukaciju osoblja za vršenje kvalitetne revizije, je postizanje transparentnosti i jačanja upravljanja u trošenju javnih sredstava, kao i poticaj i pomoć izgradnji institucija sustava u FBiH, na način da predstavnicima zakonodavne i izvršne vlasti u FBiH omoguće ispravno djelovanje u cilju postizanja pozitivnih učinaka na dobrobit cjelokupne zajednice.

Zamjenik generalnog revizora:

Branko Kolobarić, dipl. oec.

s.r.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

s.r.